

Een

Pas toen ze helemaal naar het huis van Mr Styles waren gereden beseftte Anna dat haar vader nerveus was. Eerst had de rit haar afgeleid, ze zoefden over Ocean Parkway alsof ze op weg waren naar Coney Island, al was het vier dagen na Kerstmis en veel te koud voor het strand. En toen het huis zelf: een paleis van gouden bakstenen, drie verdiepingen, aan alle kanten ramen, luidruchtig klapperende groen-geel gestreepte zonnenschermen. Het was het laatste huis van een doodlopende straat, die uitkwam bij zee.

Haar vader parkeerde de Model J tegen de stoeprand en zette de motor af. 'Mop,' zei hij. 'Niet gluren naar het huis van Mr Styles.'

'Natuurlijk ga ik niet naar zijn huis zitten gluren.'

'Je gluurt nu al.'

'Nee,' zei ze. 'Ik knijp mijn ogen half dicht.'

'Dat is gluren,' zei hij. 'Je omschrijft het zelf.'

'Voor mij niet.'

Met een ruk wendde hij zich tot haar. 'Niet gluren.'

Toen begreep ze het. Ze hoorde hem moeilijk slikken en voelde een steek van onrust in haar maag. Ze was niet gewend dat haar vader nerveus was. Verstrooid, dat wel. Bezorgd, dat zeker.

'Waarom heeft Mr Styles iets tegen gluren?' vroeg ze.

'Dat heeft iedereen.'

'Dat heb je me nooit verteld.'

'Wil je naar huis?'

'Nee, dank je.'

'Ik kan je naar huis brengen.'

'Als ik gluur?'

'Als je me de hoofdpijn bezorgt die ik voel opkomen.'

'Als je me nu naar huis brengt,' zei Anna, 'dan kom je veel te laat.' Ze dacht dat hij haar een klap wou geven. Dat had hij een keer

gedaan, nadat zij een reeks vloeken had uitgebraakt die ze in de haven had gehoord; onzichtbaar als een zweep haalde zijn hand uit naar haar wang. Het spookbeeld van die klap achtervolgde Anna nog steeds, met het bizarre gevolg dat het desondanks haar stoutmoedigheid vergrootte.

Haar vader wreef over zijn voorhoofd en keek haar toen aan. Zijn zenuwen waren bedaard; ze had hem genezen.

‘Anna,’ zei hij. ‘Je weet wat je te doen staat.’

‘Natuurlijk.’

‘Gewoon aardig zijn tegen de kinderen van Mr Styles als ik met hem praat.’

‘Weet ik toch, papa.’

‘Tuurlijk.’

Ze stapte de Model J uit met opengesperde ogen, tranend van de zon. Het was hun eigen automobiel geweest tot de beurskrach. Nu was hij van de vakbond, die hem weer aan haar vader uitleende als hij vakbondszaken te doen had. Anna ging graag met hem mee, als ze niet op school zat, naar renbanen, eerste communie-ontbijten en bijeenkomsten van de kerk, kantoorgebouwen waar liften hen naar hoge etages tilden, soms zelfs naar een restaurant. Maar nog nooit naar een privéwoning, zoals nu.

Op de trekbel werd opengedaan door Mrs Styles, die de gebeeldhouwde wenkbrauwen van een filmster had en een brede, glanzend rood gestifte mond. Anna, gewend om haar eigen moeder mooier te vinden dan elke andere vrouw die ze tegenkwam, was overrompeld door Mrs Styles’ uitstraling van glamour.

‘Ik had gehoopt Mrs Kerrigan te mogen ontvangen,’ zei Mrs Styles met een hese stem, en ze hield de hand van Anna’s vader in haar beide handen. Waarop hij antwoordde dat zijn jongste dochter die ochtend ziek was geworden en dat zijn vrouw thuis was gebleven om haar te verzorgen.

Geen spoor van Mr Styles.

Beleefd maar (naar ze hoopte) niet zichtbaar onder de indruk pakte Anna een glas limonade van een zilveren dienblad dat een negerdienstmeisje in een lichtblauw uniform haar voorhield. In de glanzend geboende houten vloer van de hal zag ze de weer-

spiegeling van haar eigen rode jurk, die haar moeder voor haar had genaaid. Achter de ramen van een aangrenzende kamer aan de voorkant tintelde de zee onder een schraal winterzonnetje.

Mr Styles' dochter Tabatha was pas acht, drie jaar jonger dan Anna. Toch liet Anna het jongere meisje haar aan de hand naar beneden slepen, naar een 'kinderkamer', een kamer uitsluitend bestemd om in te spelen, volgestouwd met een ontstellende collectie speelgoed. Met een snelle blik had ze een Flossie Flirt-pop ontdekt, een stel grote teddyberen en een hobbelpaard. In de kinderkamer zat een 'kinderjuf', een sproeterige vrouw met een schorre stem, wier wollen jurk opbolde als een overvolle boekenplank om haar kolossale boezem in toom te houden. Anna vermoedde, gezien haar brede gezicht en de blijde blik in haar ogen, dat Juf Iers was, en ze vreesde dat ze doorzien zou worden. Ze besloot afstand te houden.

Twee jongetjes – een tweeling, of in elk geval onderling verwisselbaar – worstelden met het aanleggen van rails voor een elektrische trein. Ten dele om Juf te vermijden, die niet inging op de hulpverzoeken van de jongens, hurkte Anna naast de losliggende rails en bood haar diensten aan. Haar vingertoppen voelden de logica van de mechanische onderdelen; het was zo vanzelfsprekend voor haar dat ze alleen maar kon denken dat anderen niet echt hun best deden. Ze kéken altijd, wat net zo nutteloos was als je dingen in elkaar wilde zetten als een plaatje te bestuderen door het aan te raken. Anna bevestigde het stuk waar de jongens problemen mee hadden, en pakte er nog een paar uit de net geopende doos. Het was een Lionel-trein, je kon de kwaliteit van de rails voelen aan de stevigheid waarmee ze op elkaar aansloten. Terwijl ze bezig was wierp Anna zo nu en dan een blik op de Flossie Flirt-pop, die aan het eind van de boekenplank zat geklemd. Twee jaar geleden had ze er zo graag een willen hebben, dat het was of een stuk van dat wanhopige verlangen was afgebroken en in haar was blijven steken. Het was vreemd en pijnlijk om dat oude verlangen nu, op deze plek te herontdekken. Tabatha wiegde haar nieuwe pop, gekregen met Kerstmis, een Shirley Temple met een jasje van vossenbont. Betoverd keek ze toe hoe Anna de rails

van haar broertjes aanlegde. 'Waar woon jij?' vroeg ze.

'Niet zo ver weg.'

'Aan het strand?'

'Vlakbij.'

'Mag ik bij jou thuis komen?'

'Natuurlijk,' zei Anna, terwijl ze de rails aan elkaar koppelde, net zo snel als de jongens ze haar aangaven. Er lag bijna een volledige acht.

'Heb jij broers?' vroeg Tabatha.

'Een zus,' zei Anna. 'Die is acht, net als jij, maar ze is gemeen. Omdat ze zo mooi is.'

Tabatha keek geschrokken. 'Hoe mooi?'

'Ontzettend mooi,' zei Anna ernstig, en ze ging door: 'Ze lijkt op onze moeder, die heeft bij de Follies gedanst.' Meteen wist ze dat die opschepperij fout was. Hou je altijd aan de feiten, tenzij je geen keus hebt. Haar vaders stem in haar oren.

De lunch werd opgediend door hetzelfde negerdienstmeisje, op een tafel in de speelkamer. Ze zaten als volwassenen op hun stoeltjes, de servetten op hun schoot. Anna keek een paar keer naar de Flossie Flirt, peinzend over een voorwendsel om de pop vast te kunnen houden zonder haar belangstelling te laten blijken. Als ze die pop alleen maar in haar armen kon houden, zou ze al tevreden zijn.

Na de lunch gaf Juf hun toestemming, als beloning voor hun goede gedrag, om zich in te pakken in jassen en mutsen en een achterdeur uit te hollen over een pad dat achter het huis van Mr Styles naar een privéstrand liep. Een lange zandhelling vol poedersneeuw liep af naar zee. Anna was in de winter wel vaak in de haven geweest, maar nooit aan het strand. Miniatuurgolfjes schokschouderden onder lagen ijs, die kraakten als ze erop stampte. Zeemeeuwen krijsten en doken met sneeuw witte buiken in de woelige wind. De tweeling had Buck Rogers-straalpistolen bij zich, maar de wind maakte van hun schoten en doodskreten een pantomime.

Anna keek naar de zee. Ze voelde iets, nu ze aan de rand stond: een opwindende mengeling van aantrekking en angst. Wat zou

er zichtbaar worden als al het water opeens zou verdwijnen? Een landschap van verloren voorwerpen: gezonken schepen, verborgen schatten, goud en edelstenen en het bedelarmbandje dat van haar pols in een afvoerput was gevallen. Lijken, voegde haar vader er altijd lachend aan toe. Voor hem was de oceaan een woestinijs.

Anna keek naar Tabby, zoals ze werd genoemd, die naast haar stond te bibberen, en wilde haar vertellen wat ze voelde. Het was vaak makkelijker om dingen aan vreemden te vertellen. Maar toch herhaalde ze wat haar vader altijd zei als hij een lege einder zag: 'Geen schip in zicht.'

De jongetjes sleepten hun straalpistolen over het zand naar de branding, Juf liep hijgend achter hen aan. 'Niet bij het water in de buurt, Phillip, John-Martin,' piepte ze schrikbarend luid. 'Is dat duidelijk, ja?' Ze wierp Anna, die hen die kant uit had geleid, een boze blik toe en dreef de tweeling in de richting van het huis.

'Je schoenen worden nat,' zei Tabby klappertandend.

'Zullen we ze uittrekken?' vroeg Anna. 'Om te voelen hoe koud het is?'

'Dat wil ik niet voelen.'

'Ik wel.'

Tabby keek toe hoe Anna de bandjes losmaakte van de zwarte lakschoenen die ze deelde met Zara Klein, van beneden. Ze trok haar lange wollen kousen uit en stak haar witte, benige voeten, lang voor haar leeftijd, in het ijskoude water. Elke voet veroorzaakte een folterende sensatie in haar hart, deels een onverwacht prettige flits van pijn.

'Hoe is het?' piepte Tabby.

'Koud,' zei Anna. 'Vreselijk, vreselijk koud.' Het kostte haar alle inspanning om niet zichtbaar terug te deinzen, en haar tegenstand versterkte de vreemde opwindning. Ze keek naar het huis en zag twee mannen in donkere jassen, die het tegelpad volgden dat langs het zand liep. Ze hielden hun hoed vast tegen de wind en leken op acteurs in een stomme film. 'Zijn dat onze papa's?'

'Pappies praten graag buitenshuis over zaken,' zei Tabby. 'Uit de buurt van nieuwsgierige oortjes.'

Anna voelde een welwillend medeleven met de jonge Tabatha, die buiten haar vaders zaken werd gehouden, terwijl Anna mocht meeluisteren wanneer ze maar wilde. Ze kreeg weinig interessants te horen. Haar vaders werk bestond uit het overbrengen van groeten of goede wensen tussen vakbondsmensen en andere mannen die vrienden van ze waren. Die begroetingen omvatten ook een envelop, soms een pakje, dat hij nonchalant afleverde of ontving – als je niet oplette, merkte je het niet eens. In de loop der jaren had hij veel tegen Anna gepraat zonder te beseffen dat hij praatte, en zij had geluisterd zonder te beseffen wat ze hoorde.

Het verraste haar hoe vertrouwelijk, levendig haar vader tegen Mr Styles praatte. Ze waren kennelijk vrienden. Na al dat gedoe.

De mannen sloegen af en begonnen door het zand naar Anna en Tabby toe te lopen. Gehaast kwam Anna het water uit, maar ze had haar schoenen te ver weg achtergelaten om ze nog op tijd aan te kunnen trekken. Mr Styles was een breedgebouwde, indrukwekkende man met zwart brillantinehaar dat onder zijn hoedrand uit stak. ‘Zeg, is dat jouw dochter?’ vroeg hij. ‘Die daar deze pooltemperatuur trotseert zonder zelfs maar sokken aan?’

Anna voelde het ongenoegen van haar vader. ‘Precies,’ zei hij. ‘Anna, zeg Mr Styles eens gedag.’

‘Aangenaam kennis te maken,’ zei ze. Ze gaf hem een stevige hand zoals haar vader haar geleerd had en zorgde ervoor dat ze niet gluurde toen ze naar hem opkeek. Mr Styles zag er jonger uit dan haar vader, zijn gezicht was schaduw- en rimpelloos. Ze voelde een waakzaamheid in hem, een zoemende spanning die zelfs door zijn opbollende overjas te voelen was. Het was of hij wachtte op iets om op te reageren, of om te lachen. En nu was dat Anna.

Mr Styles hurkte naast haar in het zand en keek haar recht in haar gezicht. ‘Waarom die blote voeten?’ vroeg hij. ‘Voel je de kou niet of ben je stoer aan het doen?’

Anna had niet meteen een antwoord. Het was geen van beide: het was meer een instinct om Tabby te verwarren en te imponeren. Maar ook dat kon ze niet zo zeggen. ‘Waarom zou ik stoer willen doen?’ zei ze. ‘Ik ben bijna twaalf.’

‘Nou, hoe voelt het dan?’ Zijn adem rook naar munt en drank,

zelfs in de wind. Ze merkte dat haar vader hun gesprek niet kon horen.

‘Het doet alleen in het begin pijn,’ zei ze. ‘Na een tijdje voel je niks meer.’

Mr Styles grinnikte, alsof haar antwoord een bal was die hij met plezier had opgevangen. ‘Een mooi levensmotto,’ zei hij, en hij richtte zich weer op in zijn hele kolossale lengte. ‘Sterke meid,’ zei hij tegen Anna’s vader.

‘Dat is ze.’ Haar vader ontweek haar blik.

Mr Styles klopte het zand van zijn broek en draaide zich om om weg te lopen. Hij had het moment uitgebuit en ging op zoek naar het volgende. ‘Zij zijn sterker dan wij,’ hoorde ze hem zeggen tegen haar vader. ‘We boffen dat ze het niet weten.’ Ze dacht dat hij zich om zou draaien en haar aankijken, maar hij zou het wel vergeten zijn.

Dexter Styles voelde het zand zijn oxford-schoenen binnendringen toen hij naar het pad terugploeterde. De compacte taatheid die hij in Ed Kerrigan had gevoeld was inderdaad in zijn donkerogige dochter tot volle bloei gekomen. Een bewijs van wat hij altijd had geloofd: je kinderen verraden wie je bent. Daarom deed Dexter zelden zaken met iemand voor hij zijn gezin had ontmoet. Hij wilde dat Tabby haar schoenen ook had uitgedaan.

Kerrigan reed in een Duesenberg ’28, Model J, Niagara-blauw, een teken van goede smaak en gunstige vooruitzichten vóór de krach. Hij had een uitstekende kleermaker. Toch had de man iets obscuurs, iets wat in strijd was met zijn kleding en automobiel, en zelfs met zijn onomwonden, behendige gesprekstoan. Een schaduw, een zorg. Maar wie had die niet? Of meer dan één?

Toen ze het pad bereikten had Dexter onderhand besloten dat hij Kerrigan zou aannemen, als ze tenminste tot passende voorwaarden konden komen.

‘Zeg, heb je tijd om even bij een oude vriend van me langs te rijden?’ vroeg hij.

‘Jawel, hoor,’ zei Kerrigan.

‘Je vrouw zit niet op je te wachten?’

‘Niet voor we gaan eten.’

‘En je dochter? Zou zij ermee zitten?’

Kerrigan lachte. ‘Anna? Daar zit ik alleen mee.’

Anna had elk moment verwacht dat haar vader haar van het strand terug zou roepen, maar het was uiteindelijk Juf die verontwaardigd hijgend aan kwam lopen en ze de kou uit commandeerde. Het licht was veranderd en in de speelkamer hing een zware donkere sfeer. Hij werd verwarmd door een eigen houtkachel. Ze gingen walnootkoekjes eten en kijken hoe de elektrische trein over de acht snelde die Anna had aangelegd; uit zijn miniatuurschoorsteentje kwam echte stoom. Zulk speelgoed had ze nog nooit gezien, ze had geen idee hoeveel het wel kostte. Ze was dit avontuur zat. Het had veel langer geduurd dan hun beleefdheidsbezoekjes meestal duurden, en ze was doodmoe van het spelen van een rol voor de andere kinderen. Het leek uren geleden dat ze haar vader gezien had. Uiteindelijk hadden de jongens de trein door laten lopen en waren ze prentenboeken gaan bekijken. Juf was weggedommeld in een schommelstoel. Tabby lag op een gevlochten kleed en richtte haar nieuwe caleidoscoop op de lamp.

Langs haar neus weg vroeg Anna: ‘Mag ik jouw Flossie Flirt even vasthouden?’

Tabby stemde vaagjes toe, en Anna tilde de pop voorzichtig van de plank. Flossie Flirts had je in vier maten, en dit was de op een na kleinste – niet de pasgeboren baby maar een iets grotere baby met blauwe schrikogen. Anna draaide de pop op haar zij. En ja, zoals de krantenadvertenties hadden beloofd gleden de blauwe irissen naar de ooghoeken, alsof ze Anna wilden blijven aankijken. Ze voelde een flits pure vreugde, waardoor ze bijna in de lach schoot. De lippen van de pop vormden een volmaakte ‘o’. Onder haar bovenlip waren twee witte tanden geschilderd.

Alsof ze Anna’s verrukking opving sprong Tabby overeind. ‘Je mag haar wel hebben,’ riep ze. ‘Ik speel er nooit meer mee.’

Anna moest het plotselinge aanbod verwerken. Met Kerstmis twee jaar geleden, toen ze zo hevig naar een Flossie Flirt had verlangd, had ze er niet om durven vragen – de schepen liepen niet

meer binnen en ze hadden geen geld. Het overweldigende lichamelijk verlangen naar de pop dat ze gevoeld had, sneed nu door haar heen en botste met het diepe besef dat ze natuurlijk moest weigeren.

‘Nee, dank je,’ zei ze ten slotte. ‘Ik heb thuis een grotere. Ik wilde alleen even zien hoe zo’n kleinere is.’ Met hartverscheurende inspanning dwong ze zichzelf de Flossie Flirt weer op de plank te zetten, en ze hield een van de rubberachtige beentjes nog vast tot ze de blik van Juf op zich voelde rusten. Ze veinsde onverschilligheid en wendde zich af.

Te laat. Juf had het gezien en wist het. Toen Tabby de kamer uit liep omdat haar moeder haar riep, greep Juf de Flossie Flirt en smiet hem bijna in Anna’s richting. ‘Neem hem maar, liefje,’ fluisterde ze fel. ‘Het maakt haar niks uit – ze heeft te veel speelgoed om mee te kunnen spelen. Dat hebben ze allemaal.’

Anna aarzelde en overwoog dat ze de pop misschien zou kunnen meenemen zonder dat iemand het hoefde te weten. Maar alleen al bij de gedachte aan haar vaders reactie vermande ze zich. ‘Nee, dank u wel,’ zei ze koel. ‘Ik ben toch al te oud voor poppen.’ Zonder om te kijken liep ze de speelkamer uit. Maar het medeleven van Juf had haar verzwakt, en toen ze de trap op liep knikten haar knieën.

Zodra ze haar vader in de entreehal zag, kon Anna nauwelijks de aandrang onderdrukken op hem af te rennen en zijn benen te omklemmen, zoals vroeger. Hij had zijn jas aan. Mrs Styles was afscheid aan het nemen. ‘Neem de volgende keer je zusje mee,’ zei ze tegen Anna, en met een vlaag muskusgeur kuste ze haar op haar wang. Anna beloofde het. Buiten stond de Model J dof glanzend in de namiddagzon. Hij had meer geglommen toen het nog hun auto was; de vakbondslui poetsten niet zo veel.

Toen ze wegreden van het huis van Mr Styles zon Anna op de juiste slimme opmerking om haar vader te vertederen – een opmerking zoals ze zonder na te denken maakte toen ze kleiner was, en toen zijn lachsalvo het eerste teken voor haar was dat ze iets grappigs had gezegd. De laatste tijd merkte ze vaak dat ze probeerde weer als vroeger te doen, alsof ze iets van frisheid of onschuld verloren had.

‘Mr Styles had vast geen aandelen,’ zei ze ten slotte.

Hij gniffelde en trok haar tegen zich aan. ‘Mr Styles heeft geen aandelen nodig. Hij bezit nachtclubs. En andere dingen.’

‘Is hij van de vakbond?’

‘O nee. Hij heeft niks te maken met de vakbond.’

Dat was een verrassing. Over het algemeen droegen vakbondsmensen hoeden en havenarbeiders petten. Sommigen, zoals haar vader, droegen allebei, afhankelijk van de dag. Als hij netjes gekleed ging, zoals nu, kon Anna zich haar vader niet voorstellen met een sloophaak, als een havenarbeider. Haar moeder bewaarde exotische veren van het naaiwerk dat ze deed en garneerde zijn hoeden ermee. Ze vermaakte zijn pakken naar de mode, en ook zodat ze om zijn tanige lijf pasten – sinds de schepen niet meer binnenkwamen was hij afgefallen en hij kreeg minder beweging.

Haar vader stuurde met één hand, met een sigaret tussen twee vingers geklemd, de andere arm om Anna heen geslagen. Ze leunde tegen hem aan. Het kwam altijd neer op: zij met z’n tweetjes onderweg. Anna dreef weg op een golf van voldane slaperigheid. Ze rook iets nieuws in de auto, behalve de sigarettenrook van haar vader, een bekende gronderige lucht die ze niet kon thuisbrengen.

‘Waarom die blote voeten, mop?’ vroeg hij, zoals ze verwacht had.

‘Dan kon ik het water voelen.’

‘Dat is iets voor kleine meisjes.’

‘Tabatha is acht, en die had geen blote voeten.’

‘Die was verstandiger.’

‘Mr Styles vond het wel leuk, die blote voeten.’

‘Jij hebt geen idee wat Mr Styles dacht.’

‘Jawel. Hij heeft met me gepraat toen jij het niet hoorde.’

‘Dat heb ik gemerkt,’ zei hij met een blik op haar. ‘Wat zei hij?’

Ze dacht terug aan het zand, de kou, de pijn in haar voeten en die nieuwsgierige man naast haar – dat alles nu onderling verstrengeld met haar verlangen naar die Flossie Flirt.

‘Hij zei dat ik sterk was,’ zei ze, met een brok in haar keel. Even werd haar zicht wazig.

‘Ben je ook, mop,’ zei hij en hij kuste haar op haar kruin. ‘Dat zie je zo.’

Bij een verkeerslicht tikte hij een nieuwe sigaret uit het pakje Raleigh. Anna keek in het pakje, maar ze had de bon er al uit gehaald. Ze wilde dat haar vader meer rookte; ze had al achtenzeventig bonnen gespaard, maar de dingen die in de catalogus stonden werden pas na honderdvijfentwintig bonnen aantrekkelijk. Voor achthonderd kon je een verzilverde bestekset voor zes personen in een bijpassend kistje krijgen, en voor zevenhonderd had je een elektrische broodrooster. Maar zoveel bonnen, dat leek onbereikbaar. In de geschenkcatalogus stond weinig speelgoed; alleen een Frank Buck-pandabeer of een Betsy Wetsy-pop met een volledige babyuitzet voor tweehonderdvijftig, maar die dingen vond ze maar niks. Ze voelde wel wat voor het dartbord, 'voor oudere kinderen en volwassenen', maar ze kon zich niet indenken dat ze scherpe pijltjes door hun flatje zou gooien. Stel dat ze Lydia raakte.

Er steeg rook op van de kampementen in Prospect Park. Ze waren bijna thuis. 'Dat vergat ik bijna,' zei haar vader. 'Kijk eens wat ik heb.' Hij haalde een papieren zak uit zijn binnenzak en gaf hem aan Anna. Hij zat vol met felrode tomaten, en het was hun grondeurige geur die ze had geroken.

'Hoe kom je daaraan?' vroeg ze zich af. 'In de winter?'

'Mr Styles heeft een vriend die ze kweekt in een glazen huisje. Heeft hij me laten zien. Zullen we mama verrassen?'

'Ben je dan weg geweest? Toen ik bij Mr Styles thuis was?' Ze was gekwetst en verbaasd. In al die jaren dat Anna met hem meeging met zijn bezoeken had hij haar nooit ergens achtergelaten. Hij was altijd in het zicht geweest.

'Heel eventjes maar, mop. Je hebt me niet eens gemist.'

'Hoe ver weg?'

'Niet zo ver.'

'Ik heb je wél gemist.' Nu kwam het haar voor dat ze geweten had dat hij weg was, dat ze de leegte van zijn afwezigheid had gevoeld.

'Kletsboek,' zei hij en hij gaf haar weer een kus. 'Je had het prima naar je zin.'

Twee

Met een opgevouwen *Evening Journal* onder zijn arm bleef Eddie Kerrigan even staan voor de voordeur van zijn flat, nahijgend van het trappenlopen. Hij had Anna al vooruit gestuurd toen hij de krant was gaan kopen, voornamelijk om zijn thuiskomst uit te stellen. Warmte van de onvermoeibare radiatoren lekte van achter de deur de overloop op en versterkte de lucht van lever en uitjes van de Feeneys op de derde verdieping. Zijn eigen flat lag op de zesde – zogenaamd de vijfde – een onregelmatigheid waar een geniale bouwondernemer mee was weggekomen doordat hij de benedenverdieping de eerste had genoemd. Maar het voornaamste voordeel van het flatgebouw maakte dat meer dan goed: een verwarmingsketel in de kelder die een radiator in elke kamer van hete lucht voorzag.

De krachtige lach van zijn zus achter de deur onthutste hem. Brianne was kennelijk eerder terug uit Cuba dan verwacht. Eddie duwde de deur open, de te vaak geschilderde scharnieren piepten. Zijn vrouw Agnes zat aan de keukentafel in een geel jurkje met korte mouwen. (Op de zesde verdieping was het het hele jaar door zomer.) En jawel, Brianne zat tegenover haar, licht gebruind en met een bijna leeg glas in haar hand – zoals de meeste glazen die Brianne vasthield.

‘Hoi, geliefde,’ zei Agnes, en ze stond op van achter de stapel hoedjes met lovertjes die ze aan het omzomen was. ‘Wat ben je laat.’

Ze gaf hem een kus. Eddie legde een hand om haar stevige heup en voelde de opwinding die ze ondanks alles altijd in hem losmaakte. Hij ving een vleug op van de sinaasappels met kruidnagels die ze in de kerstboom in de voorkamer hadden gehangen en voelde Lydia’s aanwezigheid daar, bij de boom. Hij draaide zich

niet om. Hij moest zichzelf voorbereiden. Zijn mooie vrouw kussen was een goed begin. Toekijken hoe ze een plens spuitwater goot in het glas dure Cubaanse rum die Brianne had meegebracht – dat was een uitmuntend begin.

Agnes dronk niet meer 's avonds; ze zei dat ze er te moe van werd. Eddie gaf zijn zus haar bijgevolde longdrinkglas met een nieuw ijsblokje en tikte het aan met zijn glas. 'Hoe was de reis?'

'Helemaal geweldig,' zei Brianne lachend, 'tot het helemaal afschuwelijk werd. Ik ben teruggekomen per stoomboot.'

'Niet zo leuk als met een jacht. Dat is lekker, zeg.'

'Die boot was nog het beste! Ik heb een nieuwe vriend gemaakt aan boord, die veel gezelliger is.'

'Heeft hij werk?'

'Trompettist in een band,' zei Brianne. 'Ik weet het, ik weet het, laat maar zitten, broertje. Het is een schat.'

Hetzelfde liedje. Zijn zus – halfzus, want ze hadden verschillende moeders en waren grotendeels apart opgegroeid; Brianne was drie jaar ouder – was net een mooie auto die door een roekeloze bezitter naar de ratsmodee werd geholpen. Vroeger was ze een stuk geweest, nu leek ze in ongunstig licht iemand van negenendertig die tegen de vijftig liep.

Uit de voorkamer klonk een kreun die Eddie trof als een trap in zijn maag. Nú, dacht hij, voordat Agnes hem moest aansporen. Hij stond op van tafel en liep naar de leunstoel waarin Lydia lag, gestut als een hond of kat – ze had niet genoeg kracht om zichzelf overeind te houden. Ze trok haar scheve grijns toen Eddie naderde, haar hoofd schommelde, haar polsen gebogen als vogelvlugels. Haar lichtblauwe ogen zochten de zijne: heldere, volmaakte ogen waaruit niets bleek van haar aandoening.

'Hallo Liddy,' zei hij stijfjes. 'Hoe was het vandaag, meisje?'

Het was lastig om het niet spottend te laten klinken als je wist dat ze geen antwoord kon geven. Als Lydia praatte, op haar manier, dan was het onzinnig gebrabbel – echolalie noemden de artsen het. Toch was het een raar idee om níet tegen haar te praten. Wat kon je verder doen met een meisje van acht dat niet zelf rechtop kon zitten, laat staan lopen? Een knuffel en hallo, meer dan vijftien

seconden kostte het niet. En dan? Agnes zou toekijken, gebrand op een blijk van genegenheid voor hun jongste dochter. Eddie knielde naast Lydia neer en kuste haar op haar wang. Ze had gouden haar, zacht en krullend en geurend naar de overdreven shampoo die Agnes per se voor haar wilde kopen. Haar huid was fluweelzacht, als van een peuter. Hoe ouder Lydia werd, des te verleidelijker was het om je voor te stellen hoe ze eruit zou zien als ze niet gehandicapt was geweest. Een schoonheid. Misschien mooier dan Agnes – zeker mooier dan Anna. Zinloze bespiegeling.

‘Hoe was het vandaag, meisje?’ fluisterde hij nog eens. Hij tilde Lydia op en liet zich op de stoel zakken, haar gewicht tegen zijn borst. Anna leunde tegen hem aan, haar moeder had haar geleerd zulke handelingen scherp in de gaten te houden. Haar toewijding aan Lydia stelde Eddie voor raadsels: waarom, als ze van Lydia zo weinig terugkreeg? Anna stroopte de kousen van haar zusje af en kietelde haar zachte, gekromde voeten tot ze in Eddies armen spartelde en het geluid maakte dat voor haar lachen was. Hij had er de pest aan. Hij nam liever aan dat Lydia alleen maar kon denken en voelen als een dier dat enkel op eigen overleving uit is. Maar haar lachen als reactie op plezier ondermijnde die overtuiging. Het maakte Eddie kwaad – eerst op Lydia, daarna op zichzelf omdat hij haar zo’n klein pleziertje misgunde. Het was net als wanneer ze kwijlde, wat ze natuurlijk niet kon helpen: een vlaag van woede, zelfs de neiging om haar te slaan, gevolgd door een kramp van schuldgevoel. Als het om zijn jongste dochter ging, spoelden bij Eddie woede en zelfverachting over elkaar heen als getijdenstromen en was hij erna verdoofd en uitgeput.

En het kon toch zo fijn zijn. De invallende blauwe schemer buiten, Briannes rum die zijn gedachten prettig liet vervagen, zijn dochters die hem kopjes gaven als poesjes. Ellington op de radio, de maanduur betaald; het kon allemaal erger – wás ook erger voor heel wat mensen in de rottigheid van 1934. Eddie had een sus-send gevoel dat geluk mogelijk was, alsof hij in slaap viel. Maar op-standigheid rukte hem weer de bewuste wereld in: *Nee, ik kan dit niet accepteren, ik word hier niet gelukkig van.* Onverwacht kwam hij overeind, Lydia schrok en dreinde toen hij haar weer in de stoel

zette. Het was niet zoals het hoorde te zijn – bij lange na niet. Hij was een man van orde en gezag (zo hield Eddie zichzelf vaak ironisch voor) en hier waren te veel wetten overtreden. Hij trok zich terug, isoleerde zich, en door het loslaten van geluk oogstte hij zijn beloning: een golf van pijn en eenzaamheid.

Ze moesten een speciale stoel kopen voor Lydia, afschuwelijk duur. Om zo'n dochter te hebben moest je zo rijk zijn als een man als Dexter Styles – maar hadden dat soort mannen kinderen zoals Lydia? In haar eerste levensjaren, toen ze nog geloofden dat ze rijk waren, ging Agnes iedere week met Lydia naar een kliniek aan de New York University waar een vrouw haar mineraalbaden gaf en met leren riemen en katrollen haar spieren trainde. Nu waren zulke behandelingen uitgesloten. Maar in die stoel zou ze rechtop kunnen zitten, naar buiten kijken, deel uitmaken van de verticale wereld. Agnes geloofde dat de stoel een verandering kon betekenen, en Eddie geloofde in de noodzaak om te doen of hij dat geloof deelde. En misschien deed hij dat ook wel, een beetje. Die stoel was de reden dat hij Dexter Styles benaderd had.

Agnes ruimde de hoedjes en pailletensnoeren van de keukentafel en dekte voor vier. Ze zou Lydia ook graag erbij willen hebben, met alle plezier had ze haar op haar schoot willen wiegen. Maar dat zou voor Eddie de maaltijd bederven. Dus liet Agnes Lydia alleen in de voorkamer en maakte het zoals altijd goed door haar aandacht op haar gericht te houden, als een touw waarvan zij en haar jongste dochter de uiteinden vasthielden. Via dat touw voelde Agnes Lydia's bewustzijn en nieuwsgierigheid trillen, haar vertrouwen dat ze niet alleen was. Ze hoopte dat Lydia ook haar koortsachtige liefde en bevestiging voelde. Dat ze dat touw vasthield betekende natuurlijk dat Agnes er maar half bij was – verstrooid, zoals Eddie het vaak noemde. Maar hij was zo weinig betrokken dat hij haar geen keus liet.

Bij de worst-met-bonenschotel vergastte Brianne hen op het verhaal van haar aanvaring met Bert. Hun verhouding was al wat aangetast, en toen deelde ze per ongeluk een genadeslag uit, door hem van het dek van zijn jacht te stoten in de wateren bij de Bahama's, waar het krioelde van de haaien. 'Je hebt nog nooit iemand

zo snel zien zwemmen,' zei ze. 'Olympische klasse, ik zweer het. En toen hij op het dek neerstortte en ik hem overeind trok en mijn armen om hem heen wou slaan – voor het eerst in dagen dat hij iets grappigs had gedaan – wat denk je dat hij doet? Hij wilde me op mijn gezicht slaan.'

'En toen?' riep Anna, te opgewonden naar Eddies smaak. Zijn zus had een slechte invloed, maar hij wist niet goed wat hij daaraan moest doen, hoe hij tegengas kon geven.

'Ik dook weg natuurlijk, en hij sloeg bijna weer overboord. Mannen die uit een rijk nest komen hebben geen flauw idee van boksen. Dat kunnen alleen straatvechters. Zoals jij, broerlief.'

'Maar wij hebben geen jachten,' merkte hij op.

'Jammer genoeg,' zei Brianne. 'Zo'n kapiteinspet zou je enig staan.'

'En ik hou ook niet van boten.'

'Van een rijke jeugd word je slap,' zei Brianne. 'Voor je het weet ben je overal slap, als je snapt wat ik bedoel. Slap in je hoofd,' corrigeerde ze, na zijn strenge blik.

'En die trompettist?' vroeg hij.

'Echt een stuk. Krulletjes, net als Rudy Vallée.'

Ze zou binnenkort geld nodig hebben. Brianne had haar beste jaren achter de rug, en zelfs toen was haar voornaamste bron van inkomsten haar uiterlijk geweest. Maar tegenwoordig zaten minder mannen er warmpjes bij en een vrouw met wallen onder haar ogen en een alcoholische vetrol om haar middel had minder kans er een op de kop te tikken. Eddie bedacht altijd wel iets om zijn zus geld toe te schuiven als ze erom vroeg, zelfs als hij daarvoor van woekeraars moest lenen. Hij was bang dat het anders mis zou gaan met haar.

'Met die trompettist gaat het eigenlijk prima,' zei Brianne. 'Hij speelt in een paar van de clubs van Dexter Styles.'

De naam overviel Eddie. Hij had die nooit horen noemen door Brianne of wie dan ook – hij had er zelfs niet over gedacht zich tegen die mogelijkheid te wapenen. Hij voelde Anna's aarzeling tegenover hem aan tafel. Zou ze erover beginnen dat ze die dag met uitgerekend die man hadden doorgebracht in zijn huis in Man-

hattan Beach? Eddie durfde haar niet aan te kijken. Door zijn lange zwijgen dwong hij Anna ook tot zwijgen.

‘Nou, dat is in elk geval iets,’ zei hij ten slotte tegen zijn zus.

‘Daar hebben we Eddie weer,’ zuchtte Brianne. ‘De eeuwige optimist.’

De klok in de voorkamer sloeg zeven, wat betekende dat het bijna kwart over was. ‘Papa,’ zei Anna, ‘je vergeet de verrassing.’

Eddie wist niet wat ze bedoelde, nog aangeslagen nu hij op het nippertje ontkomen was. Toen wist hij het weer, hij stond op van tafel en liep naar de haak waar zijn jas hing. Ze was goed, zijn Anna, dacht hij bewonderend, en hij deed of hij zijn zakken doorzocht om zijn ademhaling onder controle te krijgen. Beter dan goed. Hij gooide de zak leeg op de tafel en de helrode tomaten rolden eruit. Zijn vrouw en zijn zus waren behoorlijk verbijsterd. ‘Hoe kom je daaraan? Hoe?’ vroegen ze door elkaar heen. ‘Van wie?’

Eddie was nog een verklaring aan het verzinnen toen Anna handig opmerkte: ‘Iemand van de vakbond heeft een broeikas.’

‘Het gaat ze goed, die vakbondsjongens,’ zei Brianne. ‘Zelfs in crisistijd.’

‘Vooral in crisistijd,’ zei Agnes droogjes, maar eigenlijk was ze blij. Dat hij van voordeeltjes kon profiteren betekende dat ze Eddie nog steeds nodig hadden – iets waarvan ze nooit zeker waren geweest. Ze pakte zout en een schilmesje en begon de tomaten te snijden op een snijplank. Sap en pitjes liepen over het zeiltje. Brianne en Agnes aten kreunend van verrukking de plakjes tomaat.

‘Kalkoenen met Kerstmis en nu dit – er komen vast verkiezingen,’ zei Brianne, en ze zoog het sap van haar vingers.

‘Dunellen wil wethouder worden,’ zei Agnes.

‘Die knieperd. God sta ons bij. Toe maar Eddie, neem er ook een.’

Uiteindelijk deed hij het, verrast door de scherpe mix van zout, zuur en zoet. Anna keek hem aan zonder een greintje geheime verstandhouding. Ze had het prima gedaan, beter dan hij had durven hopen, en toch merkte Eddie dat hij ergens mee zat – of waren het de zorgen die hij zich eerder die dag gemaakt had?

Terwijl Anna haar moeder hielp met afruimen en afwassen en

Brianne zich nog wat rum inschonk, deed Eddie het raam aan de voorkant open, dat toegang gaf tot de brandtrap, en klom naar buiten om te gaan roken. Hij sloot het raam snel achter zich, zodat Lydia geen rook binnen zou krijgen. De donkere straat was gedrenkt in geel lantaarnlicht. Daar stond de mooie Duesenberg die ooit van hem was geweest. Enigszins opgelucht herinnerde hij zich dat hij hem terug zou moeten brengen. Dunellen liet hem de auto nooit houden tot de volgende dag.

Onder het roken kwam Eddie weer terug op zijn ongerustheid over Anna, alsof het een steen was die hij in zijn zak had gestoken en die hij nu kon bekijken. Hij had haar leren zwemmen op Coney Island, was met haar naar *Public Enemy*, *Little Caesar* en *Scarface* geweest (onder de afkeurende blikken van ouvreeses), hij had milkshakes en *charlottes-russes* voor haar besteld en koffie, die hij haar al vanaf haar zevende liet drinken. Ze had een jongen kunnen zijn: vuile kousen, haar gewone jurkjes verschilden niet erg van korte broeken. Ze was een taaie, een onkruid dat overal zou floren en alles overleven. Ze pompte hem vol leven, net zoals Lydia het uit hem wegzoog.

Maar wat hij nu net aan tafel had gezien was teleurstelling. Dat was niet goed voor een meisje, dat zou haar de verkeerde richting uit sturen. Toen hij vandaag op het strand met Styles naar Anna toeliep, was hij getroffen door het feit dat ze, hoewel niet echt knap, wel bekoorlijk was. Ze was bijna twaalf – niet klein meer, al zag hij haar nog steeds zo. De schaduw van die indruk had hem de rest van de dag dwarsgezeten.

De conclusie was duidelijk: hij moest Anna niet meer meemenen. Dat hoefde niet meteen in te gaan, maar wel binnenkort. De gedachte vervulde hem met een uitdijend gevoel van leegte.

Weer binnen kreeg hij een natte rumzoen op zijn wang toegediend door Brianne, die een afspraak had met haar trompettist. Zijn vrouw verluisde Lydia op de plank die over de gootsteen lag. Eddie sloeg van achteren zijn armen om haar heen en legde zijn kin op haar schouder, zoekend naar de manier waarop ze het altijd vanzelfsprekend samen hadden gedaan, en een moment lang geloofde hij het. Maar Agnes wilde dat hij Lydia zou kussen, de

luiert overnemen en vastspelden, voorzichtig om niet in haar tere vlees te prikken. Eddie neigde ernaar dat te doen – echt, hij stond op het punt – maar hij deed het niet, en toen zakte die aandrang weg. Hij liet Agnes los, teleurgesteld in zichzelf, en zij deed de luiert alleen om. Ook zij had de aantrekkingskracht van hun vroegere leven gevoeld. Zich omdraaien, Eddie een kus geven, hem verrassen, Lydia een momentje vergeten – dat kon toch geen kwaad? Ze stelde zich voor dat ze dat deed, maar het lukte niet. Haar oude plek in de wereld lag opgevouwen in een doos te verstoffen naast haar Follies-kostuums. Ooit zou ze die doos misschien vanonder de bedspiraal tevoorschijn schuiven en weer openmaken. Maar nu niet. Lydia had haar te zeer nodig.

Eddie ging Anna opzoeken in de kamer die ze met Lydia deelde. Die lag aan de straat; hij en Agnes hadden de slaapkamer aan de luchtkoker, waaruit ongezonde dampen opstegen die stonken naar schimmel en natte as. Anna was verzonken in haar geschenkencatalogus. Het verbijsterde Eddie, die fixatie op dat pieterige blaadje vol veel te dure spullen, maar hij ging naast haar op het smalle bed zitten en gaf haar de bon uit zijn nieuwe pakje Raleigh. Ze bestudeerde een ingelegde bridgetafel die ‘bestand was tegen voortdurend gebruik’.

‘Wat vind jij?’ vroeg ze.

‘Zevenhonderdvijftig bonnen? Als we dat willen halen zou zelfs Lydia moeten gaan roken.’

Daar moest ze om lachen. Ze vond het heerlijk als hij Lydia erbij betrok; dat moest hij vaker doen, het kostte hem tenslotte niets. Ze sloeg een bladzijde om; een herenpolshorloge. ‘Dat kan ik voor jou kiezen, papa,’ zei ze. ‘Want jij bent de enige die rookt.’

Hij was ontroerd. ‘Ik heb een zakhorloge, toch? Waarom niet iets voor jezelf, jij bent de verzamelaar.’ Hij bladerde het door, op zoek naar kinderspullen.

‘Een Betsy Wetsy-pop?’ zei ze minachtend.

Geprikkeld door haar toon ging hij verder naar een bladzijde met poederdozen en zijden kousen.

‘Voor mama?’ vroeg ze.

‘Voor jou. Je bent nu toch te oud voor poppen?’